

Dejavniki učnega procesa

Drži, da **mora učitelj poznati učne procese učenca!** Preprosto. Poznati moraš načine pasjega vpijanja znanja. S tem boš proces učenja poenostavili. Sebi. Psu.

Hkrati ne bo nepotrebnih nesporazumov. Kratki stik med psom in skrbnikom je navadno začinjen z jezo, slabo voljo, nejevoljo, kar ne pripelje do željenega rezultata. Partnerstva med tabo in psom. Preskakovanje iskric navadno korenini v skrbniški nevednosti.

Preden obnoviva, ozavestiva najpogostejše vpijanje znanja pri psih se čisto na kratko ustavim pri dveh bistvenih opozorilih.

→ **pes se uči v slikah;** učno sliko gradijo trenutni **vonjski, vizualni, slušni, taktilni vtisi učnega okolja;** le-ti udarjajo pečat **unikatnosti** na učno sliko pasjega učenjaka; racio psa slike učenja telesnega položaja 'sedi' v raznolikih učnih okoljih obeša na ločene žebličke; že res, da pes na vseh slikah pridno 'sedi', učne situacije pa so na vsaki sliki drugačne; ravno zato je psu vsaka slika malce ločena od druge; za psa so to različni položaji 'sedi'; šele, ko ubogemu psu zmanjka žebličkov za izobešanje različnih slik učnih situacij enakega telesnega položaja 'sedi' se odloči, da bo množico učnih slik na katerih se pojavi vedenje 'sedi' natlačil na en sam velik žebelj; pride do **posplošenja;** in takrat se zgodi veliki 'aha trenutek', ko psu telesni položaj 'sedi' pomeni enako vedenje ne glede na učno sliko 🤔

uh ah zapleteno? ja in ne! kakor želimo videti ... če čutiš zmedo ponovno beri ...

→ psu je izkušnja učenje; vsaka **izkušnja = učenje;** pes se uči 24/7; pes se v budnem stanju uči **non-stop;** ne zmore prenehati

Najpogosteje se uči preko **klasičnega** povezovanja alias asociativnega učenja.

Preprost način učenja pri katerem pes **ni aktiven udeleženec.** Pasje živčevje gradi asociacije med (najpogosteje) dvema elementoma. Bistven faktor je **Čas oz. Časovni interval** med elementoma. Od časovnega intervala je odvisna povezava. Primer. Pogosta povezava. Povodec = sprehod. Oblačila, ki jih oblečeš so znak za dejavnost.

Pozor! Ne povezuji! Grizenje ... igrača; pok/nevihta ... tvoja reakcija strahu; odpoklic ... skušnjava v okolju ...

Drug način je t. i. **operantno** pogojevanje alias instrumentalno učenje. Pri tem načinu je pes **aktiven udeleženec**. Razmišlja katero vedenje prinaša nekaj koristnega. Bodi pozoren, da se ne ujameš v zanko 'pes te pogojuje' ... zavedaj se je in jo uporabi sebi v korist!

Načina nista ostro ločena. Pes se uči s povezavo obeh. Učenje psa je preplet obeh načinov.

Tema dvema načinoma dodam tretji in četrti pristop. Učenje s **posnemanjem** (mimogrede psi posnemajo skrbniška vedenja) in **vtisnjenjem**, ki se začne ob rojstvu.

Pri učenju vedenj vedno uporabiš **kombinacijo** klasičnega pogojevanja (označevalec ali marker) in operantnega pogojevanja (pes samostojno prihaja do ugotovitve kako do tistega, kar mu prinaša korist ali čustveno zadovoljitev: hrana ali igra ali kombinacija hrana z igro ali še kaj čisto drugega) z dodatkom posnemanja.

Vtisnjenje postane del psa. Večna prtljaga izkušenj na katere niti nismo imeli vpliva.

Pozor!

Operantno pogojevanje/instrumentalno učenje potrebuje **nadgradnjo!** Nadgradnjo? Ja. Katero? **Klasično pogojevanje** (asociativno učenje).

Zakaj? Pojasnim. Učenje z operantnim pogojevanjem postavi psa v vodilno vlogo. Vlogo učitelja. In hkrati tistega, ki nas pogojuje. Pes ponuja. Ti označuješ. Ti hraniš. Nudiš psu čustveno zadovoljitev. Odgovarjaš na pasjo ponudbo vedenj. **Pes je v glavni vlogi.** Nadgradnja s klasičnim pogojevanjem je nujna. Samo tako so vedenja pod skrbniško taktirko.

Pred vstopom v učni proces moramo upoštevati **dejavnike**.

Čustveno stanje psa. ❤️ Prestrašen pes se ni sposoben učiti. Lačen pes prav tako ne. Enako velja za evforičnega psa. Polnega telesne energije. Utrujenega. Nobena (čutvena) skrajnost ne pripomore k pozitivnemu učnemu rezultatu.

Priporočljivo je izdelati **načrt dela**. Postaviti **cilje**. Postaviti končni cilj. Razmisliti o mini ciljih. Stopničkah, ki vodijo do željene destinacije.

Skrbnik! Učni proces prilagodiš lastnemu čustvenemu stanju. Utrujen, žalosten, nejevoljen se ne loti pasjega učenja. Lačen. Nenehno v časovnem pregonu. Raje ne stori ničesar. Pes čuti. In se odzove. Navadno prejmeš bumerang v obliki pasjega performansa.

Z učenjem zaključimo v pasjem **navdušenju**. Naslednjič se pes dela veseli. Od zahtev izčrpan pes bo naslednjič raje pobegnil čez drn in strn.

Pozor! Učne situacije v kateri pes zadovolji postavljene zahteve **nikoli ne ponoviš**. Postavi se v dlako psa. Pišeš test. Prejmeš petico ali desetico. Profesorska figura zahteva, da test opravljaš še enkrat, ker mu je pač dolgčas. Hmmm 🤔 Bi ga? Ne! Neumnost!

Pes, ki zahtevo izpolni tako kot si to od njega pričakoval prejme nagrado. Nato **enake zahteve znotraj enakega učnega okolja ne ponoviš!** Utrjevanje vedenja zahteva novo postavitev učnega okolja. Razumeš! Slikovno učenje tu pride še kako prav. Najmanjša premena učnega okolja naredi pasjim možgančkom svež učni izziv.

Pri učnem procesu upoštevaš dva bistvena **kriterija**. Trajanju vedenja (čas). In kriterij 2. Deležniki okolja (elementi znotraj učne situacije). Ljudje, živali, otroci, hrup, hrana, igrače, dogodki itn. S kriteriji se pri učenju psa nenehno **poigravaš**.

Razmisli. Začneš znotraj preprostih kriterijev. Kratkotrajno vedenje. Okolje z manjšo intenziteto deležnikov. **Postopoma** kriterije, zahteve dvigneš. Navadno dvigneš zgolj en kriterij.

Na primer. Dvig kriterija časa uči stabilnost položaja. Pes sedi dlje časa v znani situaciji. Ali. Dvig kriterija na področju deležnikov okolja. Pes se znajde v težji situaciji. Elementi okolja so zahtevni. Znotraj tovrstnega kriterijskega premika premeten skrbnik ne bo zahteval daljšega položaja sedanja. Ne. Poudarek je na tem, da pes znotraj težje okoljske situacije sploh sede. Čeprav bo to storil za izjemno kratek čas.

Razumeti psa
InterAktivna Spletna Izobrazba Psa